

839

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 7 lipca 2010 r.

w sprawie sposobu postępowania ze zwłokami osób pozbawionych wolności zmarłych w zakładach karnych i aresztach śledczych

Na podstawie art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2000 r. Nr 23, poz. 295, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób postępowania ze zwłokami osób pozbawionych wolności zmarłych w zakładach karnych i aresztach śledczych, zwanych dalej „zakładem karnym”, uwzględniając w szczególności:

- 1) powiadamianie osób najbliższych o zgonie osoby pozbawionej wolności zmarłej w zakładzie karnym, zwanej dalej „osobą zmarłą”, oraz sposób tego powiadamiania;
- 2) wskazanie podmiotów wydających zgodę na pochowanie zwłok;
- 3) tryb postępowania ze zwłokami, które nie zostaną odebrane przez osoby, o których mowa w § 5 ust. 1;
- 4) sposób ponoszenia kosztów pochówku zleconego przez zakład karny.

§ 2. 1. O zgonie osoby zmarłej w zakładzie karnym powiadamia się bezzwłocznie, telefonicznie lub telefonicznie albo w inny sposób stosownie do okoliczności, pozostałego małżonka, a jeżeli okaże się to niemożliwe — krewnych zstępnych i wstępnych, krewnych bocznych do czwartego stopnia pokrewieństwa, powinowatych w linii prostej do pierwszego stopnia, z którymi zmarły utrzymywał kontakt lub których adresy lub numery telefonów są znane dyrektorowi zakładu karnego, zwanemu dalej „dyrektorem”, informując jednocześnie, że w ciągu 72 godzin od chwili zgonu należy powiadomić dyrektora o podjętej decyzji w sprawie zorganizowania pogrzebu na własny koszt.

2. Jeżeli osoby wymienione w ust. 1 zamieszkują za granicą, powiadamia się je za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zagranicznych, wskazując dane personalne tych osób oraz adresy lub numery telefonów.

3. Jeżeli zmarłym jest cudzoziemiec, osoby, o których mowa w ust. 1, powiadamia się o zgonie za pośrednictwem właściwego przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego, a w razie braku przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu kon-

sularnego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej albo gdy dotyczy to osoby pozbawionej wolności, której obywatelstwa nie ustalono — ministra właściwego do spraw zagranicznych, wskazując dane personalne tych osób oraz adresy lub numery telefonów.

4. W razie zgonu spowodowanego chorobą zakaźną wymienioną w wykazie ustalonym przez ministra właściwego do spraw zdrowia, przekazując informację, o której mowa w ust. 1, zaznacza się, że pochowanie zwłok musi nastąpić przed upływem 24 godzin od chwili zgonu.

§ 3. Zgodę na pochowanie zwłok osoby zmarłej w zakładzie karnym wydaje prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie, którego przedmiotem jest wyjaśnienie okoliczności śmierci osoby pozbawionej wolności, albo prokurator prowadzący lub nadzorujący czynności w trybie art. 308 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.²⁾).

§ 4. 1. Bezzwłocznie po zgonie osoby zmarłej w zakładzie karnym dyrektor przesyła wniosek o wydanie zgody na pochowanie zwłok prokuratorowi rejonowemu, a w przypadku zgonu żołnierza służby czynnej — wojskowemu prokuratorowi garnizonowemu właściwemu dla miejsca zgonu.

2. Pochowanie zwłok następuje po otrzymaniu zgody na ich pochowanie oraz aktu zgonu wystawionego przez urząd stanu cywilnego właściwy dla miejsca zgonu.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 i 1648, z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89, poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849 i Nr 128, poz. 903, z 2008 r. Nr 27, poz. 162, Nr 100, poz. 648, Nr 107, poz. 686, Nr 123, poz. 802, Nr 182, poz. 1133, Nr 208, poz. 1308, Nr 214, poz. 1344, Nr 225, poz. 1485, Nr 234, poz. 1571 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 20, poz. 104, Nr 28, poz. 171, Nr 68, poz. 585, Nr 85, poz. 716, Nr 127, poz. 1051, Nr 144, poz. 1178, Nr 168, poz. 1323, Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474 i Nr 206, poz. 1589 oraz z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 98, poz. 626, Nr 106, poz. 669 i Nr 122, poz. 826.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 120, poz. 1268, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2006 r. Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 216, poz. 1367 oraz z 2009 r. Nr 98, poz. 817.

§ 5. 1. Jeżeli porozumienie się z osobami najbliższymi nie jest możliwe albo gdy osoby te nie podejmą się pochowania zwłok, zwłoki mogą być wydane innym osobom, które dobrowolnie zobowiążą się do ich pochowania.

2. Jeżeli zwłoki nie zostaną odebrane przez osoby wymienione w ust. 1, informuje się właściwego starostę o możliwości przekazania zwłok publicznej uczelni medycznej lub publicznej uczelni prowadzącej działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych do celów naukowych.

3. Przekazanie zwłok publicznej uczelni medycznej lub publicznej uczelni prowadzącej działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych następuje po otrzymaniu decyzji starosty oraz dokumentów, o których mowa w § 4 ust. 2. Koszty transportu zwłok ponosi uczelnia.

4. W przypadku negatywnej decyzji starosty zleca się pochowanie zwłok zakładowi pogrzebowemu.

§ 6. 1. Na grobie osoby zmarłej umieszcza się tabliczkę z imieniem i nazwiskiem oraz datą urodzenia i zgonu.

2. Na wniosek osób wymienionych w § 2 ust. 1 i innych osób bliskich powiadamia się je o miejscu i terminie pogrzebu osoby zmarłej.

§ 7. Koszty pochowania zwłok osoby zmarłej w zakładzie karnym przez zakład pogrzebowy pokrywa się ze środków tej osoby, a gdy ich nie posiada lub są one niewystarczające — ze środków budżetowych zakładu karnego, który zlecił pochówek.

§ 8. 1. Rozporządzenie stosuje się do postępowania ze zwłokami osób, które będąc pozbawione wolności w zakładzie karnym, zmarły, przebywając poza terenem zakładu karnego w związku z udziałem

w czynnościach procesowych, umieszczeniem w pomieszczeniu wymienionym w art. 223b § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.³⁾), wykonywaniem pracy lub konwojowaniem.

2. Rozporządzenia nie stosuje się do postępowania ze zwłokami osób, które uwolniły się z zakładu karnego, oraz osób, które przebywały poza terenem zakładu karnego, w szczególności w trakcie korzystania z zezwolenia na czasowe opuszczenie tego zakładu bez dozoru lub asysty funkcjonariusza Służby Więziennej.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 10 lipca 2010 r.⁴⁾

Minister Sprawiedliwości: *K. Kwiatkowski*

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 701 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 111, poz. 1194, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 142, poz. 1380 i Nr 179, poz. 1750, z 2004 r. Nr 93, poz. 889, Nr 210, poz. 2135, Nr 240, poz. 2405, Nr 243, poz. 2426 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1363 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 123, poz. 849, z 2008 r. Nr 96, poz. 620 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 22, poz. 119, Nr 62, poz. 504, Nr 98, poz. 817, Nr 108, poz. 911, Nr 115, poz. 963, Nr 190, poz. 1475, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589 oraz z 2010 r. Nr 34, poz. 191 i Nr 40, poz. 227.

⁴⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 lipca 2008 r. w sprawie sposobu postępowania ze zwłokami osób pozbawionych wolności zmarłych w zakładach karnych i aresztach śledczych (Dz. U. Nr 131, poz. 836), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 36 pkt 1 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o uchyleniu lub zmianie niektórych upoważnień do wydawania aktów wykonawczych (Dz. U. Nr 98, poz. 817).

840

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾

z dnia 6 lipca 2010 r.

w sprawie kierowania ruchem drogowym

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. — Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) organizację oraz sposób dawania poleceń i sygnałów uczestnikowi ruchu lub innej osobie znajdującej się na drodze;
- 2) program i tryb prowadzenia szkolenia w zakresie dawania poleceń i sygnałów osobom, o których mowa w pkt 1;
- 3) wzór zaświadczenia o ukończeniu szkolenia;
- 4) wysokość stawek za szkolenia oraz tryb ich pobierania i zwrotu;
- 5) katalog osób upoważnionych do wykonywania czynności, o których mowa w pkt 1;
- 6) okoliczności, szczegółowe warunki oraz sposób wykonywania czynności, o których mowa w pkt 1.

§ 2. 1. Do dawania poleceń i sygnałów uczestnikowi ruchu lub innej osobie znajdującej się na drodze upoważnia się:

- 1) osoby odpowiedzialne za utrzymanie porządku podczas przemarszu procesji, pielgrzymki, konduktu pogrzebowego lub innej zorganizowanej grupy — jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia ich bezpiecznego przemarszu;
- 2) strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a—5 i 8 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380 oraz z 2010 r. Nr 57, poz. 353) — podczas wykonywania czynności związanych z prowadzeniem akcji ratowniczej;
- 3) funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu — podczas wykonywania czynności związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa osób ochraniających, obiektów i urządzeń;

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej — sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 216, poz. 1604).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 109, poz. 925, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1486 i Nr 180, poz. 1494 i 1497, z 2006 r. Nr 17, poz. 141, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 190, poz. 1400, Nr 191, poz. 1410 i Nr 235, poz. 1701, z 2007 r. Nr 52, poz. 343, Nr 57, poz. 381, Nr 99, poz. 661, Nr 123, poz. 845 i Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 37, poz. 214, Nr 100, poz. 649, Nr 163, poz. 1015, Nr 209, poz. 1320, Nr 220, poz. 1411 i 1426, Nr 223, poz. 1461 i 1462 i Nr 234, poz. 1573 i 1574, z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 18, poz. 97, Nr 79, poz. 663, Nr 91, poz. 739, Nr 92, poz. 753, Nr 97, poz. 802 i 803, Nr 98, poz. 817 i Nr 168, poz. 1323 oraz z 2010 r. Nr 40, poz. 230, Nr 43, poz. 246 i Nr 122, poz. 827.

- 4) umundurowanych i odpowiednio oznakowanych pracowników nadzoru ruchu komunikacji miejskiej — podczas wykonywania czynności związanych z zapewnieniem płynności ruchu pojazdów komunikacji miejskiej, zdarzeń drogowych oraz awarii technicznych z udziałem tych pojazdów;
- 5) osoby wykonujące pilotaż pojazdów nienormalnych — podczas wykonywania czynności związanych z przejazdem tych pojazdów;
- 6) członków zespołu ratownictwa medycznego — podczas akcji prowadzenia medycznych czynności ratunkowych do czasu przybycia na miejsce zdarzenia innych osób uprawnionych do dawania poleceń i sygnałów uczestnikowi ruchu lub innej osobie znajdującej się na drodze.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1 oraz art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. — Prawo o ruchu drogowym, zwanej dalej „ustawą”, kierują ruchem, dając polecenia lub sygnały.

§ 3. 1. Polecenia i sygnały dawane przez osoby kierujące ruchem powinny być jednoznaczne i zrozumiałe dla osób, dla których są przeznaczone.

2. Sposób dawania poleceń i sygnałów do kierowania ruchem na skrzyżowaniu przez osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 4. 1. Polecenia i sygnały, o których mowa w § 3, uprawniona osoba daje za pomocą postawy i ruchu rąk, tarczy do zatrzymywania pojazdów, a w warunkach niedostatecznej widoczności — latarki wyposażonej w światło czerwone lub światło czerwone i zielone albo tarczy do zatrzymywania pojazdów ze światłem odblaskowym lub światłem czerwonym.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy:

- 1) osób, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 ustawy, kierujących ruchem na skrzyżowaniu i w obrębie przejazdu kolejowego; osoby te, kierując ruchem na skrzyżowaniu w warunkach niedostatecznej widoczności, mogą używać latarki wyposażonej w światło czerwone lub światło czerwone i zielone albo tarczy do zatrzymywania pojazdów ze światłem odblaskowym lub światłem czerwonym;
- 2) osoby nadzorującej bezpieczne przejście dzieci przez jezdnię w wyznaczonym miejscu.

§ 5. Pracownik kolejowy na przejeździe kolejowym, dla zwrócenia uwagi na dawane za pomocą tarczy do zatrzymywania pojazdów lub latarki ze światłem czerwonym polecenia i sygnały, może dodatkowo używać trąbki sygnalizacyjnej lub gwizdka.

§ 6. 1. Osoba nadzorująca bezpieczne przejście dzieci przez jezdnię w wyznaczonym miejscu powinna być podczas dawania poleceń i sygnałów wyposażo-

na w kwadratową tarczę barwy żółtej fluorescencyjnej z umieszczonym w polu ośmiokątnym znakiem barwy czerwonej z napisem „STOP”.

2. Polecenia i sygnały dla kierujących pojazdami osoba nadzorująca bezpieczne przejście dzieci przez jezdnię daje za pomocą tarczy, o której mowa w ust. 1.

3. Osoba, o której mowa w ust. 1, przed podaniem sygnału do wstrzymania ruchu pojazdów jest obowiązana:

- 1) wejść na przejście dla pieszych z uniesioną tarczą, w sposób niezmuszający kierujących do gwałtownego hamowania; płaszczyzna tarczy powinna być skierowana w stronę jadących pojazdów;
- 2) zezwolić pieszym na przejście przez jezdnię dopiero po upewnieniu się, że pojazdy się zatrzymały;
- 3) zejść z przejścia dopiero po opuszczeniu jezdni przez pieszych; oznacza to zezwolenie na kontynuowanie jazdy pojazdów.

4. Szczegółową specyfikację techniczną tarczy znaku, o której mowa w ust. 1, określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 7. 1. Osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3c ustawy oraz § 2 ust. 1 pkt 3, powinny być podczas dawania poleceń i sygnałów w zakresie kierowania ruchem na drodze wyposażone w kamizelki barwy żółtej z elementami odblaskowymi oraz wyróżnikiem określającym formację, do której przynależą.

2. Osoby, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 5 oraz art. 6 ust. 1 pkt 7 i 8 ustawy, powinny być podczas dawania poleceń i sygnałów w zakresie kierowania ruchem na drodze wyposażone w kamizelki barwy pomarańczowej z elementami odblaskowymi oraz wyróżnikiem określającym odpowiednio przedsiębiorcę, którego są pracownikami, lub rodzaj wykonywanych czynności na drodze albo służbę, do której przynależą.

3. Przepis ust. 2 nie ma zastosowania do osoby, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 7 ustawy, jeżeli polecenia i sygnały w zakresie kierowania ruchem na drodze daje ona bez wychodzenia z autobusu.

4. Strażak Państwowej Straży Pożarnej oraz członek ochotniczej straży pożarnej dający polecenia i sygnały w zakresie kierowania ruchem na drodze podczas wykonywania czynności związanych z prowadzeniem akcji ratowniczej powinni być wyposażeni w ubranie specjalne zgodne w wymogami określonymi w przepisach określających strój tych formacji.

5. Członek zespołu ratownictwa medycznego dający polecenia i sygnały w zakresie kierowania ruchem na drodze podczas akcji prowadzenia medycznych czynności ratunkowych do czasu przybycia na miejsce zdarzenia innych osób uprawnionych do dawania poleceń i sygnałów uczestnikowi ruchu lub innej osobie znajdującej się na drodze powinien być wyposażony w ubranie z elementami odblaskowymi.

6. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadkach wymagających natychmiastowego działania do osób wyposażonych w strój służbowy posiadający widoczne stałe elementy odblaskowe z wyróżnikiem określającym formację.

§ 8. 1. Stawka opłaty za szkolenie, o którym mowa w art. 6 ust. 3a ustawy, powinna zostać określona jako stawka opłaty za godzinę wykładową, pomnożoną przez liczbę godzin wykładowych, określoną w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

2. Stawka opłaty za godzinę wykładową szkolenia powinna być wyznaczona w oparciu o średnie koszty zorganizowania szkolenia i wynosić nie więcej niż jedna ósma kosztów określonych w art. 6 ust. 3b ustawy.

§ 9. Program szkolenia w zakresie kierowania ruchem drogowym określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 10. 1. Potwierdzeniem ukończenia szkolenia jest pozytywne zaliczenie testu i egzaminu praktycznego zgodnie z zakresem programu szkolenia. Dokumentem potwierdzającym posiadanie uprawnień do wykonywania niektórych czynności związanych z kierowaniem ruchem drogowym jest zaświadczenie o ukończeniu szkolenia wydane przez dyrektora wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego.

2. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1, zachowuje ważność przez okres 5 lat od daty wydania.

3. Po upływie okresu, o którym mowa w ust. 2, zaświadczenie wydaje się po odbyciu ponownego szkolenia.

4. Wojewódzki ośrodek ruchu drogowego prowadzi ewidencję wydanych zaświadczeń o ukończeniu szkolenia.

5. Wzór zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1, określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 11. 1. Opłata, o której mowa w § 8 ust. 1, dokonywana jest przez wpłatę na konto wskazane przez wojewódzki ośrodek ruchu drogowego albo w kasie wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego. Wpłata powinna być dokonana najpóźniej w dniu rozpoczęcia szkolenia.

2. Zwrot opłaty, o której mowa w § 8 ust. 1, dokonywany jest przez wpłatę na konto wskazane przez podmiot uprawniony do uzyskania zwrotu tej opłaty albo poprzez wypłatę w kasie wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego. Zwrot opłaty powinien zostać dokonany niezwłocznie.

§ 12. Zaświadczenia o ukończeniu szkolenia wydane na podstawie dotychczasowych przepisów zachowują ważność na okres, na który zostały wydane.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 10 lipca 2010 r.³⁾

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji:

J. Miller

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lipca 2008 r. w sprawie kierowania ruchem drogowym (Dz. U. Nr 132, poz. 839), które traci moc na podstawie art. 36 pkt 5 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o uchyleniu lub zmianie niektórych upoważnień do wydawania aktów wykonawczych (Dz. U. Nr 98, poz. 817).